

МЕҲНАТНИ МУҲОҒАЗА ҚИЛИШ ВА САНОАТ САНИТАРИЯСИ

Т.О.Раҳманов

Алфраганус университети

Биз Алфраганус университетида Гигиена фанидан олган билимимизга асосланган ҳолда ишлаб чиқишда санитарияга эътибор бериш ва ташкил этиш, меҳнат саломатлиги, зарарли ва мақбул меҳнат шароитларини таъминлаш масалаларига бағишланган мавзулар бўлиб, алоҳида ҳолатларга эътибор бердик .

Адабиётдаги маълумоларга асосланган ҳолда биз ўрганган ва таҳлил қилган маълумотлар ўз тасдиғини топади.

Зарарли омиллар, ишлаб чиқариш санитарияси, меҳнат саломатлиги, инсон ҳаётида хал қилувчи ролни инсон ва жамиятнинг мавжудлиги боғлиқ бўлган меҳнат фаолияти қийнайди. Биз тиббиёт ходимларига маълумки ишлаб чиқариш муҳитида одамга кўплаб омиллар таъсир қилади :

-меҳнат ва дам олиш тартиби,

-овқатланиш ;

жисмоний омиллар: харорат, намлик, ҳаво тезлиги , термал нурланиш, магнит ва элелтростатик майдонлар , саноат шовқунлари, ёруғлик, намлик, электир зарядланган зарралар, босим; кимёвий ва биологик омиллар; психологик микроиклим ва бошқалар. Бу омилларнинг барчаси санитария-гигиена шароитларини ташкил қилади. Ушбу шартларга риоя қилиш инсоннинг қулайлиги ва унинг иш пайтида ҳам, ундан кейин ҳам соғлиғига боғлиқ.

Бугунги кунда ишчилар организимида, танасида ўзгаришларга олиб келиши мумкин бўлган зарарли омиллар таъсирига қарши вазифалар меҳнатни муҳофаза қилиш ва ишлаб чиқариш санитарияси каби билим соҳалари билан хал қилинади

Ташкилий ва техник чора- тадбирларни , шунингдек ҳавфли ишлаб чиқариш омилларининг ишчиларга таъсирини олдини олиш воситаларини таъминлаш учун ҳавфсизлик тизими мавжуд.

Хавфсиз меҳнат ҳуқуқи ЎзР Конституциясида кўрсатилган ва мустахкамланган. Корхона ва муассаларда меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасидаги асосий қонун ҳужжатлари мавжуддир.

Инсоннинг узоқ муддатли меҳнат қобилиятини сақлаш ва чарчоқнинг олдини олиш учун инсоннинг меҳнат фаолиятининг юқори самарадорлиги ва соғлиғига эришиладиган режим катта аҳамиятга эга.

Шундай қилиб, ишлаб чиқариш санитарияси ва меҳнатни муҳофаза қилиш асосларига қаттиқ риоя қилиш меҳнат жараёнининг ҳафлилик даражасини, умумий ва касбий касалланиш даражасини пасайтиради ва меҳнат унумдорлигини оширишга ижобий таъсир кўрсатади.

Фойдаланилган адабиётлар.

- 1.Дусчанов Б.А. Умумий гигиена. Дарслик. - Тошкент. Янги аср авлоди. 2008 й.
- 2.Пономарева Л.А. Радиационная гигиена. Дарслик. -Тошкент. Янги аср авлоди. 2014 й.

3. Ўзбекистон Республикасининг Қонуни. Аҳолининг санитария-эпидемиологик осойишталиги тўғрисида. № ЎРҚ-393. 2015 йил 26 август.

4. Румянцев Г.И. Гигиена. Дарслик. - Москва. ГЭОТАР-Медиа. 2001г.

5. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб интизом ва шахсий жавобгарлик- ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қондаси бўлиши керак. Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигининг “O‘zbekiston” нашриёт матбаа ижодий уйи. 2017 й.

